

BESLUT OCH SKÖTSELPLAN FÖR

Bokhultet domänreservat

HÖGSBY KOMMUN, KALMAR LÄN

NATURVÅRDSFÖRVALTARE: LÄNSSTYRELSEN

BOKHULTET DOMÄNRESERVAT - SKÖTSELPLAN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SIDA

BESLUT

1

ALLMÄN BESKRIVNING

1.	BESKRIVNING AV OMRÅDET	2
2.	ÄRENDETS BEREDNING	3
3.	GRUND FÖR BESLUTET	3
4.	LÄNSSTYRELSENS BESLUT	4
5.	ÄNDAMÅLET MED RESERVATET	4
6.	FÖRESKRIFTER	4

SKÖTSELPLAN

1.	DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN	10
2.	ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV	11
3.	TILLSYN	12
4.	DOKUMENTATION AV UTFÖRDA ÅTGÄRDER	12
5.	BIOLOGISK DOKUMENTATION	-
6.	REVIDERING AV SKÖTSELPLANEN	13
7.	FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN	13

BILAGOR

1.	BESLUTSKARTA SKALA 1: 10 000	9
2.	FASTIGHETSFÖRTECKNING	-
3.	REGISTERUPPGIFTER	14
4.	UTREDNING AV KOSTNADER FÖR NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN	-

1996-06-04

231-1256-96

Enligt sändlista

BILDANDE AV NATURRESERVATET BOKHULTET DOMÄNRESERVAT, HÖGSBY KOMMUN

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Bokhultet domänreservat		
Kommun:	Högsby		
Läge:	Ca 6,5 km SSV Långemåla kyrka		
Kartblad:	Topografisk karta 5 G SV Ekonomisk karta 5G 4e (369)		
Gräns:	Innerkanten av en punktstreckad linje på bifogad beslutslista, bilaga 1		
Areal:	14,0 ha		
Därav landareal:	13,2 ha		
Naturtyper:	Bokskog av lågörttyp	11,2 ha	
	Blandskog av örttyp	2,0 ha	
	Vattendrag	0,8 ha	
Fastigheter:	Älmhult 1:9		
Fastighetsägare:	Länsstyrelsen		
Naturvårdsförvaltare:	Länsstyrelsen		

1996-06-03

231-1256-96

Beskrivning av området

Området är beläget nordväst om Barnebosjön i omedelbar anslutning till Alsterån. Jordarten utgörs av en relativt blockig morän på ett underlag av Smålandsgranit under högsta kustlinjen. Övre markskiktet har en typisk brunjordsprofil under en mullartad boklövsförna. Terrängen är plan och marken är frisk till något fuktig.

Det dominerande trädslaget är bok, här i en av sina nordligaste spontana förekomster mot ostkusten. Boken är ställvis relativt rakstammig och högvuxen, i andra fall av mera vanvuxen, krokig och vidkronig typ. Merparten av bokbeståndet utgörs av träd som är ca 120-140 år gamla med brösthöjdsdiametrar mellan 30 och 40 centimeter.

I det rätt artrika lövträdsbeståndet ingår förutom bok enstaka eller grupper av björk och klibbal, ek, lönn, några grupper med asp samt enstaka granar. Under de ståtliga bokarna bildar idegranen ett välutvecklat lågskogs- och snårskikt. De flesta idegranarna består av 2-3 m höga buskar, utan utpräglad huvudstam, men också flera större trädformiga exemplar med ända upp till 8 á 10 meter höga stammar förekommer.

Beståndet föryngrar sig rikligast med bok och vidare med asp, ask, lönn samt i den östra delen med gran.

I buskskiktet växer förutom trädplantor av ovannämnda arter även olvon, måbär, hägg och hassel.

I fältskiktet förekommer en gles och något ojämn ört och ormbunksflora. Typiska arter är bland annat harsyra, träjon, hultbräken, majbräken, björkpyrola, skogssallat, lundarv, ärenpris, stenbär, björnbär, smultron, kruståtel, lundgröe, piprör och vårbrodd.

I mindre starkt beskuggade delar finns ett sparsamt inslag av lundväxter som tandrot, stinksyska, vårärt, myskmadra, murgröna, kal tallört samt lundlosta.

Området hyser mycket höga entomologiska värden, särskilt när det gäller skalbaggsfaunan. I området har hitills påträffats 20 hotlistade skalbaggsarter varav 7 är upptagna som sårbara och 13 som hänsynskrävande. Dessutom har ytterligare 53 hotlistade arter tagits i objektets omgivningar. För flertalet av de hotade arterna gäller att de lever på och är beroende av gamla, ihåliga lövträd, företrädesvis bok och ek. Flera av arterna är närmast att betrakta som urskogsrelikter som endast finns kvar på några få lokaler med restbestånd av naturskogsartad ek eller bokskog. Följande arter tillhörande hotkategori 2 (sårbara) har påträffats inom områ-

1996-06-03

231-1256-96

det: glattbaggen *Euthiconus conicicollis*, kortvingen *Quedius truncicola*, stumpbaggarna *Plegaderus dissectus* och *Abraeus granulum*, knäpparen *Athous mutilatus*, blåsbaggen *Hypebaeus flavipes* samt fuktbaggen *Cryptophagus quercinus*.

Området har även höga botaniska värden. Ett flertal växtarter som är knutna till ädellövskog och som indikerar höga naturvärden förekommer. Följande arter som är upptagna på Skogsstyrelsens signalartslista har noterats: rosenlav *Bacidia rosella* (hotkategori 2, sårbar), skriftlav *Graphis scripta*, bokvårtlav *Pyrenula nitida* (hotkategori 4, hänsynskrävande), platt fjädermossa *Neckera complanata*, koralltaggsvamp *Heridium coralloides*, myska *Galium odoratum*, tandrot *Cardaminum bulbifera*, vårärt *Lathyrus vernus*, murgröna *Hedera helix*, kal tallört *Monotropa hypophaea* samt idegran *Taxus baccata* (hotkategori 4, hänsynskrävande).

Ärendets beredning

Området avsattes 1937-06-26 som domänreservat. Efter förslag från jägmästaren i Hornsö revir utökade Domänstyrelsen genom beslut 1958-11-27 arealen från 1,7 ha till 14,0 ha. I samband med Domänverkets bolagisering 1992 gjorde Länsstyrelsen på uppdrag av Naturvårdsverket en bedömning av vilka domänreservat i länet som har sådana särskilda naturvärden att de bör ges ett långsiktigt skydd som naturreservat. Bokhultet hör till de områden som Länsstyrelsen valde ut.

Naturvårdsverket och Assi Domän slöt 1995 ett avtal om naturreservatbildning av ett antal särskilt värdefulla domänreservat i hela landet. Bokhultet är ett av de områden som omfattas av avtalet.

Detta beslut har fattats i enlighet med villkoren i avtalet mellan naturvårdsverket och Assi Domän och efter samråd med Högsby kommun enligt 43 § naturvårdslagen.

Förslaget till beslut och skötselplan har remitterats till Assi-Domän AB, Högsby kommun, Skogsvårdsstyrelsen, Naturskyddsföreningens Nybrokrets, Östra Smålands ornitologiska förening, Föreningen Smålands flora, Nils Ryrholm Uppsala universitet, Sven G Nilsson Lunds universitet samt till amatörentomologen Bengt Andersson, Nybro.

Grund för beslutet

Området består av en skyddsvärd bokskog och lövblandskog med stor mångfald djur och växter som är knutna till dessa biotoper. Insektsfaunan är mycket rik med förekomst av ett stort antal ovanliga och hotlistade arter. Bokskogar av denna typ är ovanliga i trakten och i länet som helhet och förekommer numera endast som mindre rester av tidigare större sammanhängande bestånd.

1996-06-03

231-1256-96

Bokhultet är beläget inom Allgunnenområdet som omfattas av riksintresse för den vetenskapliga naturvården enligt lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser mm.

Områdets värde kan påverkas negativt av avverkning och andra skogliga åtgärder samt av olika exploateringsföretag. Det behöver därför särskilt skyddas och vårdas och bör därför förklaras som naturreservat.

Länsstyrelsen finner att förordnande om naturreservat går att förena med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna enligt 2 och 3 kap lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser mm samt med den för området gällande kommunala översiktsplanen.

Länsstyrelsens beslut

Det beskrivna området, som avgränsas med innerkanten av en punktstreckad linje på bifogad karta (bilaga 1) bör av skäl som ovan nämnts särskilt skyddas och vårdas på grund av sin betydelse för kännedomen av landets natur. Länsstyrelsen förklarar därför med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1991:641) området som naturreservat.

Naturreservatets namn skall vara naturreservatet Bokhultet domänreservat.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 och 10 §§ naturvårdsförordningen (1976: 484, ändrad 1991:1165) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande naturreservatet.

Ändamålet med reservatet

Ändamålet med reservatet skall vara att bevara en naturskogsartad bokskog med dess flora och fauna huvudsakligen i orört skick. Ändamålet är även att - inom ramen för detta mål - ge möjlighet till naturupplevelse och vetenskaplig forskning i skyddad natur.

Föreskrifter

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1996-06-03

231-1256-96

1. uppföra byggnad eller anläggning,
2. uppföra mast, antenn eller liknande anordning,
3. anlägga väg, parkeringsplats, led eller spång eller bredda befintlig väg,
4. anlägga luft- eller markledning,
5. uppföra stängsel eller annan hägnad,
6. anordna upplag,
7. bedriva täkt av något slag,
8. borra, spränga, gräva, schakta, utfylla eller tippa,
9. dika eller dämna,
10. avverka eller utföra annan skogsvårdsåtgärd annat än i enlighet med fastställd skötselplan,
11. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
12. framföra motorfordon eller annat transportmedel annat än på befintliga vägar,
13. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
14. upplåta markområdet för tävlings- eller övningsändamål,
15. tillföra växtnäringsämne, rötslam, jordförbättringsmedel eller kalk,
16. plantera in för trakten främmande växt- eller djurart.

Föreskrifterna utgör inte hinder för de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet enligt 9 § naturvårdslagen och som är närmare angivna i bifogade skötselplan.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet.

1. Utmärkning av reservatet.

1996-06-03

231-1256-96

2. Uppsättning av informationstavlor i enlighet med fastställd skötselplan.
3. Anläggning och underhåll av leder i enlighet med fastställd skötselplan.
4. Gallring, röjning eller annan vegetationsskötsel som utförs för att gynna bokskogen och dess fauna och flora.
5. Skogsskyddsåtgärder som naturvårdsförvaltaren finner nödvändiga.

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon annat än på befintlig väg,
2. rida,
3. tälta,
4. elda,
5. störa djurlivet genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 m,
6. jaga, döda, fånga eller skada vilda däggdjur, grod- och kräldjur eller fåglar, ta bort eller skada ägg eller bon,
7. skada eller ta bort växande eller döda träd, stubbar, bark, grenar, buskar eller ris,
8. gräva upp eller plocka växter eller växtdelar med undantag för bär och matsvamp,
9. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur,
10. uppsätta tavla, plakat, skylt, affisch eller därmed jämförlig anordning eller göra inskrift,
11. förstöra, ta bort eller skada fast naturföremål eller ytbildning,
12. skada fasta fornlämningar,

1996-06-03

231-1256-96

13. utnyttja området för tävlings- eller övningsändamål.

Undersökningar eller forskning skall utföras i samråd med Länsstyrelsen.

D. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen av reservatet.

1. Naturvårdsförvaltare skall vara Länsstyrelsen.
2. Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter om naturvårdsförvaltningen mm som framgår av bifogad skötselplan. Inom ramen för denna kan Länsstyrelsen fortlöpande meddela direktiv för förvaltningen.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, se bilaga 4.

Beslutet skall kungöras på det sätt som är föreskrivet för författningar i allmänhet.

Vid den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit biträdande miljö-
vårdsdirektör Stefan Svenaeus, beslutande och byrådirektör Roland Persson,
föredragande.

Stefan Svenaeus

Roland Persson

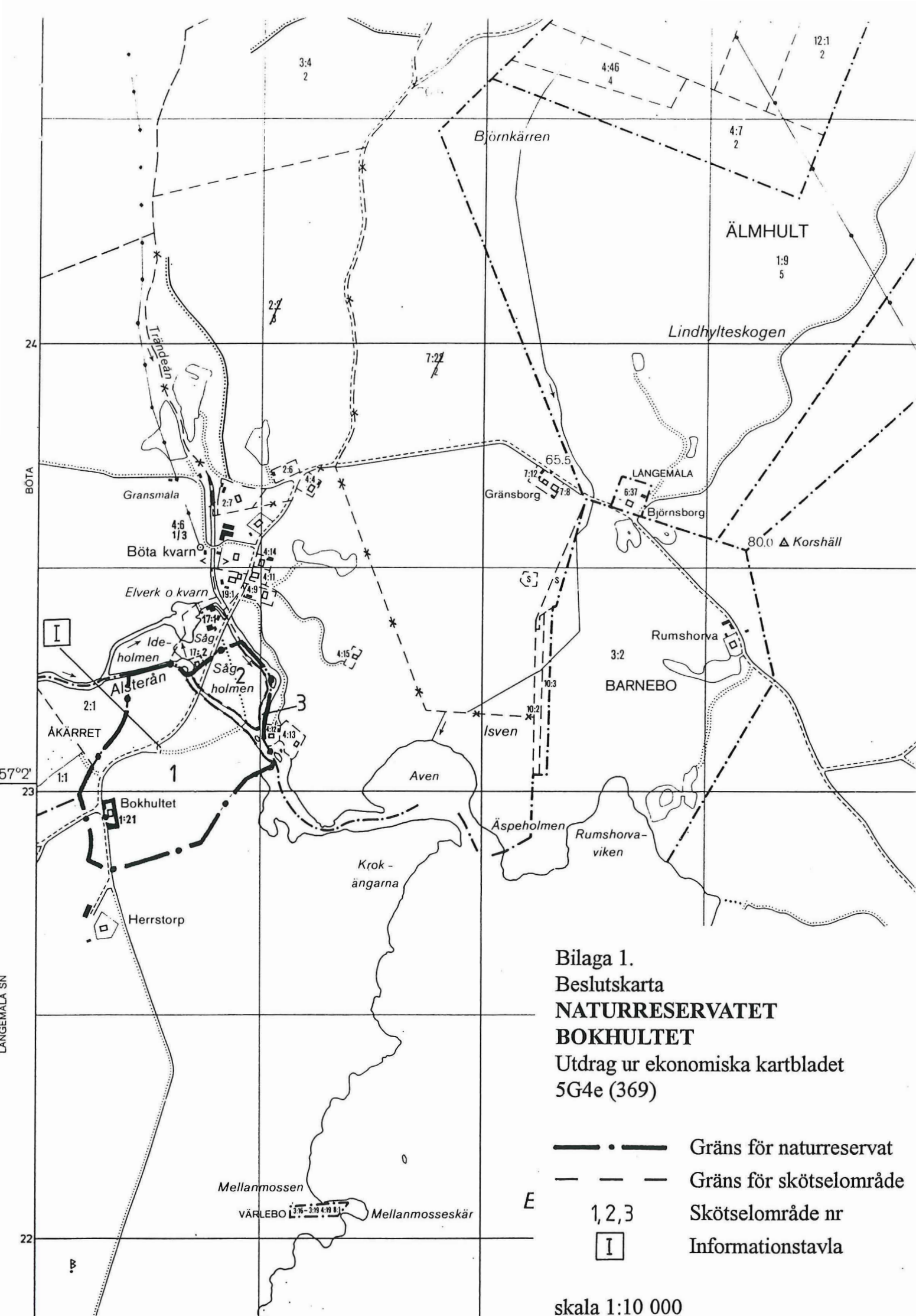
Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Registeruppgifter
4. Hur man överklagar

1996-06-03

231-1256-96

Sändlista

BILAGA 2

SKÖTSELPLAN

1. Disposition och skötsel av mark och vatten

1.1 Övergripande mål

Målet med reservatets skötsel skall vara att bevara en naturskogsartad bokskog i dess naturliga tillstånd och med den fauna och flora som hör till denna biotop. Områdets betydelse för hotade, sällsynta och hänsynskrävande arter knutna till bokskog skall särskilt beaktas så att dessa kan fortleva och helst öka i utbredning och antal.

1.2 Riktlinjer och åtgärder

1.2.1 Hävd av skogs- och vattenområdet

1.2.1.1 Skötselområde 1 Bokskog av lågörttyp (11,2 ha)

Mål: Naturskogsartad bokskog.

Riktlinjer och åtgärder: Befintliga unggranar och granplantor röjs bort. Efter hand underhållsröjning av uppväxande granplantor.

För att gynna den vedlevande insektsfaunan bör död ved nyskapas då förekomsten av lämpliga substrat är begränsad i reservatet. Uppkomsten av torrträd och högstubbar påskyndas genom topphuggning och/eller ringbarkning av ett antal lämpliga bokar. Åtgärden skall utföras i samråd med entomologisk expertis.

1.2.1.2 Skötselområde 2 Blandskog av örttyp (2,0 ha)

Mål: Naturskogsartad lövskog med ädellövträdsdominans.

Riktlinjer och åtgärder: Huvuddelen av granen gallras bort. Gamla, grova granar samt granar som står otillgängligt till i utkanten av skötselområdet lämnas dock kvar. Utläggning av stickvägar och körning inne i beståndet undviks genom att virket dras ut till en central basväg.

1996-06-03

231-1256-96

Avverkning och uttransport skall ske på sådant sätt och vid sådan tid att markskador kan undvikas.

Granplanter och unggran röjs bort. Efter hand underhållsröjning av uppväxande granplanter.

1.2.1.3 Skötselområde 3 Rinnande vattendrag (0,8 ha)

Mål: Orörda förhållanden.

Riktlinjer och åtgärder: Inga exploateringsföretag eller andra ingrepp får vidtas som kan förändra vattenområdets karaktär eller skada naturmiljön.

1.2.2 Bränder och brandsläckning

Mål: Brandbekämpning som tillgodoser naturvårdsintressena.

Brand är ett naturligt inslag i utvecklingen av en naturskog. Om spontan brand skulle uppstå skall brandbekämpningen inriktas på att skydda omgivande mark. Vid eventuell brandbekämpning i reservatet skall den företrädesvis ske i reservatets yttre delar och göras med så skonsamma metoder som möjligt. Det brända området skall efter släckningen lämnas för fri utveckling.

1.2.3 Jakt

Rätten till jakt berörs inte av reservatsbildningen.

2. Anordningar för rekreation och friluftsliv

2.1 Övergripande mål

Det övergripande målet för friluftslivet är att området skall kunna utnyttjas för rekreation och naturupplevelser i den mån detta inte strider mot de biologiska bevarandevärdena. Utgångspunkten är att området skall kunna utnyttjas utifrån de naturgivna förutsättningarna. Därför skall endast enkla anordningar som främjar det rörliga friluftslivet iordningsställas.

1996-06-03

231-1256-96

2.2 Riktlinjer och åtgärder

2.2.1 Parkeringsplats

Parkeringsmöjligheter för ett mindre antal personbilar finns i anslutning till den allmänna väg som passerar genom reservatet. Antalet besökare bedöms inte bli av den omfattningen att någon ytterligare parkeringsplats behöver iordningsställas.

2.2.2 Vandringsspår och leder

En vandringsled finns sedan tidigare iordningsställd i reservatet. Leden utgör en del av en större vandringsled som passerar Allgunnenområdet. I södra delen av reservatet följer leden den allmänna vägen, viker därefter av vid parkeringsplatsen och fortsätter sedan mot nordost ut till Sågholmen (skötselområde 2).

Uppskyltning och markering av befintlig led underhålls kontinuerligt efter behov.

2.2.3 Eldstäder

Enligt reservatsföreskrifterna råder eldningsförbud. Några eldstäder skall därför inte anordnas.

2.2.4 Information

En mindre informationstavla med upplysning om områdets naturvärden och gällande föreskrifter sätts upp i anslutning till parkeringsplatsen.

2.2.5 Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsmarkering skall utföras enligt svensk standard (SIS 03 15 22). Naturvårdsförvaltaren ansvarar för att detta genomförs.

3. **Tillsyn**

Naturvårdsförvaltaren skall utöva fortlöpande tillsyn av reservatet. För uppdragets utförande kan Assi-Domän AB eller lokal tillsynsman engageras.

4. **Dokumentation av utförda åtgärder**

Naturvårdsförvaltaren skall dokumentera utförda åtgärder genom att ange år och månad för åtgärdens utförande, dagsverksåtgång/kostnad, vem som utfört åtgärden och hur åtgärden har finansierats (vårdanslaget, AMS-medel etc).

1996-06-03

231-1256-96

Denna dokumentation skall utgöra underlag vid eventuell revidering av skötselplanen.

5. Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller för överskådlig framtid vad gäller i planen angivna mål och riktlinjer. De åtgärder som anges i planen inom ramen för givna riktlinjer skall däremot ses över när Länsstyrelsen anser det påkallat, exempelvis om det tillkommer ny kunskap om områdets naturvärden eller nya rön inom naturvårdsbiologin som bör föranleda en omprövning av skötseln.

6. Finansiering av naturvårdsförvaltningen

6.1 Kostnadsberäkning

Engångskostnader: Kostnaden för utmärkning av reservatets gräns, framställning och utplacering av informationstavlor, röjning mm beräknas uppgå till ca 20 000 kronor.

Årlig kostnad: Kostnaden för tillsyns- och underhållsåtgärder beräknas till ca 3 000 kronor per år.

6.2 Finansiering

Framställning och utplacering av informationsskyltar, utmärkning av reservatets gräns, tillsyn, underhållsåtgärder, röjning samt topphuggning/ringbarkning av bok och andra åtgärder för att gynna fauna och flora bekostas av naturvårdsförvaltaren via Naturvårdsverkets anslag "vård av naturreservat mm".

Avverkning och uttransport av gagnvirke bekostas av markägaren. Gagnvirke tillfaller markägaren.

1996-06-03

231-1256-96

BILAGA 3

REGISTERUPPGIFTER

Namn:	Naturreservatet Bokhultet domänreservat	
Kommun:	Högsby	
Läge:	Ca 6.5 km SSV Långemåla kyrka	
Kartblad:	Topografisk karta 5G SV Ekonomisk karta 5G 4e (369)	
Gräns:	Innerkanten av en punktstreckad linje på bifogad besluts-karta, bilaga 1	
Fastigheter:	Älmhult 1:9	
Fastighetsägare:	LÄNSSTYRELSEN	
Naturvårdsförvaltare:	Länsstyrelsen	
Area:	14,0 ha	
Naturtyp:	Boskog av lågörttyp 11,2 ha Blandskog av ris-grästyp 2,0 ha Vattendrag 0,8 ha	
Landskapstyp:	Slätt	
Naturgeografisk region:	12 a Sydöstra Smålands skog- och sjörika slätt- område.	
Skyddsmotiv:	Ekologiska, zoologiska, botaniska	
Skyddsföreskrifter:	Indispensabla, totala:	A1-9, A11, A13-16
	Indispensabla, partiella:	A 10, A12
	Dispensabla:	

Skyddsföreskrifter produktiv skogsmark:	A 1-16
Befintliga anläggningar:	Vandringsled, parkeringsplats
Planerade anläggningar:	Informationstavla
Inventeringar, övrig dokumentation:	Christoffersson, John, 1993. Naturtyper och botaniska miljöer inom Allgunnenområdet. Jonsson, Leif, 1976. Allgunnenområdet - Översiktlig vegetationskartering. Avdelningen för ekologisk botanik. Lunds universitet. Kungliga domänstyrelsen, 1948. Instrument vid besiktning av området So 13 å kronoparken Hornsö. Kungliga Domänstyrelsen, 1938. Beskrivning och fotografier från So 13, kronoparken Hornsö. Länsstyrelsen, 1989. Naturvårdens riksintressen. Kalmar läns fastland. Nordén, Björn, 1993. Kryptogaminventering i Allgunnenområdet Ryrholm, Nils, 1994. Entomologiska aspekter på lokaler inom Allgunnenområdet. Manuskript. Sterner, Rickard, 1949. Notiser angående floran och vegetationen på de ur botanisk synpunkt intressanta, av Domänstyrelsen fridlysta områdena inom Hornsö och Ebbegärde kronoparker i södra Kalmar län.

1996-06-03

231-1256-96

BILAGA 4

HUR MAN ÖVERKLAGAR HOS REGERINGEN

Om Ni är missnöjd med länsstyrelsens beslut kan Ni överklaga detta hos regeringen. Det gör Ni genom en skrivelse till regeringen, miljödepartementet, men Ni ska lämna/skicka skrivelsen till länsstyrelsen i Kalmar.

Tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (diarienummer).

Tala om varför Ni anser att beslutet ska ändras och vilken ändring Ni vill ha. Skicka även med sådant som Ni anser har betydelse för ärendet.

Länsstyrelsen måste ha fått Er skrivelse inom tre veckor från den dag då Ni fick del av beslutet, annars kan Ert överklagande inte tas upp till prövning.

Underteckna skrivelsen och uppge namn, personnummer, postadress och telefonnummer. Om Ni anlitar ombud kan istället ombudet underteckna skrivelsen.

Observera att Er skrivelse skall lämnas/skickas till Länsstyrelsen, Malmbrogatan 6, Kalmar. Postadressen är 391 86 Kalmar.

För ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till länsstyrelsen.